

Za dobrobit živali in ljudi

Spremembe Ukrepa Dobrobit živali v okviru programa razvoja podeželja 2014-2020 za leto 2018

Alberta Zorko, KGZS

alberta.zorko@kgzs.si

V živinoreji se povečujejo zahteve glede zagotavljanja živalim prilagojene reje, zato sta zdravje in dobrobit živali pomembna tudi z vidika zdravja ljudi, saj gre za osnovna pogoja, ki vplivata na kakovost živil živalskega izvora. Zato je dobrobit živali v družbi vse bolj pomembno področje, saj so etično in odgovorno ravnanje z živalmi ter varnost in kakovost živil vse pomembnejši cilji, ki jih skuša doseči večina razvitih držav.

V juliju 2017 je bila v (Uradnem listu RS št. 38/17) objavljena [Uredba o ukrepu dobrobiti živali iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 za leto 2018](#).

Uredba je podlaga za nadaljevanje izvajanja ukrepa dobrobit živali (DŽ) v letu 2018, ki se izvaja že od leta 2014. Uredba opredeljuje vsebino in izvedbo ukrepa Dobrobit živali (v nadaljevanju: ukrep DŽ) v letu 2018 z določitvijo vstopnih pogojev, upravičencev, trajanja obveznosti, operacij in nabora mogočih zahtev ter pogojev za njihovo izpolnjevanje znotraj posamezne operacije. Prav tako opredeljuje način izračunavanja plačil in višine plačil ter podrobnejša izvedbena pravila v zvezi s kontrolami, sistemom zmanjšanja plačil in izključitev. Prav tako je v postopku sprejemanja Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o ukrepu dobrobit živali iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 v letu 2018, s katero se bodo uskladile določbe, ki se uporabljajo za opredelitev aktivnega kmeta, spreminja se rok za izdelavo pregledov gospodarstev in posodobitev programov dobrobiti živali pri operaciji DŽ prašiči, usklajujejo se določbe glede statusa planin in skupnih pašnikov ter sprememba evidenc paše na ekološko pomembnih območjih.

Ukrep DŽ se bo v letu 2018 prav tako izvajal v treh operacijah, in sicer za prašiče, govedo in drobnico.

Namen ukrepa je spodbujanje kmetijskih gospodarstev k izpolnjevanju zahtev za dobrobit živali, ki presegajo predpisane zahteve ravnanja, določene v predpisu, ki ureja navzkrižno skladnost, ter običajno rejsko prakso, opredeljeno v Programu razvoja podeželja PRP 2014–2020. Upravičenci so nosilci kmetijskih gospodarstev, ki se prostovoljno obvežejo, da bodo izpolnjevali zahteve iz ukrepa in so aktivni kmetje.

Operaciji DŽ – drobnica in DŽ – govedo v letu 2018 – POMEMBNO

Upravičenci, ki bodo oddali zahtevke za operacijo Dobrobit živali – drobnica, morajo zbirno vlogo vložiti najpozneje do vključno 4. maja 2018, ker vložitev zahtevka po tem datumu ne omogoča izpolnjevanja pogojev.

Začetka obdobja paše ni mogoče uveljavljati pred datumom vnosa zahtevka za operaciji DŽ-povedo oziroma DŽ – drobnica.

Še posebej OPOZARJAMO, da je potrebno, da so za živali, za katere se bo uveljavljal zahtevki za operaciji DŽ – govedo in DŽ – drobnica, izpolnjene vse zahteve navzkrižne skladnosti »Standarda identifikacije in registracije«. Pri operaciji DŽ – govedo se bo za živali, za katere so bila v tekočem letu ugotovljena neskladja glede pravočasnosti priglasitev, štelo, da niso upravičene do plačila za DŽ – govedo, hkrati pa se bodo te živali upoštevale tudi pri znižanju plačil.

Prav tako je potrebno, da so rejci pozorni, da število drobnice na zahtevku za operacijo DŽ – drobnica ne presega števila drobnice, prijavljenega v Centralnem registru drobnice (v nadaljevanju CRD) na dan 1. februar. Če je skupno število drobnice na zahtevku večje od števila živali, prijavljenega v CRD, mora biti na zahtevku navedeno tudi število drobnice, ki je na kmetijsko gospodarstvo (v nadaljevanju KMG) prišla od vključno 2. februarja 2018 do datuma vnosa zahtevka, in številke spremnih listov za to drobnico.

Nadalje je potrebno, da so koprološke analize in tretiranje živali opravljene na podlagi rezultatov koproloških analiz in strokovne presoje veterinarja pred začetkom paše v letu vlaganja zahtevka. Rejci morajo imeti pri sebi tudi dokazila o opravljenih koproloških analizah.

Za datum začetka paše, ki se ga pri pregledu na kraju samem upošteva za preverjanje pravočasnosti izvedbe koprološke analize in tretiranja živali, se šteje datum dejanskega začetka paše (datum začetka paše iz dnevnika paše).

Za koprološko analizo se vzame:

- najmanj en skupen vzorec blata za vsakih 20 govedih, ločeno za govedo, starejše od 6 mesecev, in ločeno za teleta,
- za drobnico najmanj en skupen vzorec blata za vsakih 100 živali.

Pri izvajanju paše goveda in drobnice je treba upoštevati, da je paša na določenih ekološko pomembnih območjih omejena ali celo prepovedana.

Za operaciji DŽ – govedo in DŽ – drobnica se z letom 2018 uvajajo nova območja, kjer je paša datumsko omejena. Območje posebnih travniških habitatov, kjer je paša za DŽ prepovedana do 30. junija, se nadomesti s tremi novimi območji, kjer za ukrep DŽ paša ni dovoljena do 30. maja ali do 10. junija ali do 20. junija.

Operacija DŽ – prašiči v letu 2018 – NOVOST

Rejce opozarjamo, da morajo biti za kmetijska gospodarstva oziroma za G-MID-e, na katerih je bil program DŽ že izdelan za leto 2017, pregledi KMG in vnosi podatkov ter posodobitve programa DŽ ter vnosi podatkov v CRPŠ izdelani najpozneje do 31. marca 2018. Prav tako se

morajo ujemati podatki o staležu prašičev na dan 1. februar, ki so sporočeni v CRPŠ v skladu s predpisom, ki ureja ukrep DŽ, s podatki o staležu prašičev na dan 1. februar, ki so sporočeni v CRPŠ na podlagi predpisa, ki ureja Evidenco imetnikov rejnih živali in Evidenco rejnih živali.